

Ta stress tests στην ασφαλιστική αγορά

Τα stress tests αποτελούν για την ΕΙΟΡΑ, την ευρωπαϊκή εποπτική αρχή ασφαλίσεων και επαγγελματικών συντάξεων, ένα τακτικό εποπτικό εργαλείο, για να εκτιμήσει την ελαστικότητα - ανθεκτικότητα των ασφαλιστικών εταιρειών σε πιθανές δυσμενείς εξελίξεις στην αγορά και για να εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα, που θα υποστηρίζουν και θα συντηρήσουν τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος και κατά συνέπεια θα διασφαλίσουν την προστασία των ασφαλισμένων. Ο κ. Σίνος Εξηγεί στο άρθρο του ποια σενάρια περιλαμβάνει το stress test 2018, επισημαίνοντας ότι καλύπτουν επαρκώς ένα ευρύ φάσμα κινδύνων, συμπεριλαμβάνοντας συνδυασμούς κινδύνων αγοράς και ασφαλιστικών κινδύνων, σενάρια φυσικών καταστροφών καθώς και έκθεση στον κίνδυνο της κυβερνο-επίθεσης (cyber risk).

Εποπτικό πλαίσιο

EIOPA

Η EIOPA είναι η ευρωπαϊκή εποπτική αρχή ασφαλίσεων και επαγγελματικών συντάξεων και αποτελεί τμήμα του ευρωπαϊκού συστήματος χρηματοπιστωτικής εποπτείας. Είναι ανεξάρτητος φορέας που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωκοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει ως μέλη της τους εθνικούς επόπτες των κρατών μελών της ΕΕ (για την Ελλάδα είναι ο Τράπεζα της Ελλάδος). Η EIOPA είναι υπεύθυνη για τη διαφύλαξη της σταθερότητας του χρηματοοικονομικού συστήματος, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την προστασία των ασφαλισμένων, καθώς και για τη συντονισμένη πρόληψη και τη διαχείριση κρίσεων.

Mία από τις πιο σημαντικές λειτουργίες της είναι η διαρκής παρακολούθηση των τάσεων της αγοράς και ο προσδιορισμός ενδεχόμενων κινδύνων που θα μπορούσαν να την απειλήσουν, καθώς και των τρωτών σημείων των ασφαλιστικών εταιρειών που ενδεχομένως να τις κάνουν ευάλωτες σε συγκεκριμένες συνθήκες.

Stress tests

Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων

Tα Stress Tests αποτελούν για την EIOPA ένα τακτικό εποπτικό εργαλείο –αναπόσπαστο μέρος των υποχρεώσεών της–, που το χρησιμοποιεί για να εκτιμήσει την ελαστικότητα - ανθεκτικότητα των ασφαλιστικών εταιρειών σε πιθανές δυσμενείς εξελίξεις στην αγορά αλλά και για να εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα, που θα υποστηρίξουν και θα συντηρήσουν τη σταθερότητα του χρηματοοικονομικού συστήματος και κατά συνέπεια θα διασφαλίσουν την προστασία των ασφαλισμένων.

Το προγραμματισμένο stress test του 2018 αποτελεί την τέταρτη στη σειρά των ασκήσεων που διενεργεί η EIOPA για τον ασφαλιστικό κλάδο, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο (2011, 2014, 2016).

● Stress test 2016

Η προηγούμενη άσκηση του 2016 είχε επικεντρωθεί στην αξιολόγηση των ευάλωτων σημείων του ασφαλιστικού κλάδου, σε επίπεδο μεμονωμένων εταιρειών. Βασιζόταν σε ένα δείγμα ασφαλιστικών εταιρειών (όχι ομίλων) πιο ευάλωτων σε περιβάλλον παρατεταμένων χαμηλών επιτοκίων ("low-for-long") και σε

ένα σενάριο με διπλή επίπτωση, όπου, εκτός από τα χαμπλά επιτόκια, τα ασφαλιστρα κινδύνου - κόστος ασφαλισης αυξάνεται ραγδαία.

Στην άσκηση αυτή είχαν πάρει μέρος 236 εταιρείες (κυρίως μικρού και μεσαίου μεγέθους) από 30 EU/EEA χώρες. Είχε καλύψει κατά 77% περίπου την αγορά των μακροχρόνιων ασφαλίσεων ζωής (εκτός UL και υγείας). Ο συνολικός κεφαλαιακός δείκτης υπολογίστηκε στο 196% με 2 μόνο εταιρείες κάτω από το 100%, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης χωρίς τα μεταβατικά μέτρα διαμορφώθηκε στο 132%.

● Stress test 2018

Η άσκηση του 2018 περιλαμβάνει ένα σύνθετο πλαίσιο ενδεχόμενων κινδύνων, σχετιζόμενων με τον ασφαλιστικό κλάδο, που δεν έλεγχθηκαν στην προηγούμενη άσκηση του 2016.

Επικεντρώνει την προσοχή στον αντίκτυπο που θα έχουν τα αρνητικά σενάρια σε ασφαλιστικούς ομίλους (και όχι σε μεμονωμένες εταιρείες), γι' αυτό, και σε αντίθεση με την προηγούμενη άσκηση, βασίζεται σε ένα δείγμα μεγάλων ευρωπαϊκών ασφαλιστικών ομίλων, αντιπροσωπευτικών της ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς.

Το στοχευμένο δείγμα περιλαμβάνει 42 ασφαλιστικούς ομίλους, συμπεριλαμβανομένων των 30 μεγαλύτερων και 12 επιπλέον ομίλους που εποπτεύονται από ισάριθμες διαφορετικές εθνικές εποπτικές αρχές. Έτσι, καλύπτεται το 78% περίπου της ευρωπαϊκής αγοράς.

Τα σενάρια καλύπτουν επαρκώς ένα ευρύ φάσμα κινδύνων, συμπεριλαμβανοντας συνδυασμούς κινδύνων αγοράς και ασφαλιστικών κινδύνων, σενάρια φυσικών καταστροφών καθώς και έκθεση στον κίνδυνο της κυβερνο-επίθεσης (cyber risk).

Πιο συγκεκριμένα, η άσκηση περιλαμβάνει:

✓ Δύο σενάρια που συνδυάζουν τον κίνδυνο αγοράς και ασφαλιστικούς κινδύνους: α) Yield Curve UP αυξημένη καμπύλη επιτοκίων συνδυασμένη με απότομη και μεγάλη αναπροσαρμογή των ασφαλιστρων κινδύνου και σημαντική αύξηση στις ακυρώσεις συμβολαίων και β) Yield Curve DOWN περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, συνδυασμένο με υψηλότερη από την αναμενόμενη αύξηση στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής.

✓ Σενάρια φυσικών καταστροφών για την αξιολόγηση των τρωτών σημείων

που σχετίζονται με φυσικές καταστροφές στην Ευρώπη (υποθέτοντας γεγονότα τριών ανεμοθυελών, δύο πλημμυρών και δύο σεισμών).

✓ Ερωτηματολόγιο σχετικά με τον κίνδυνο της κυβερνο-επίθεσης (cyber risk).

'Όπως και οι προηγούμενες ασκήσεις, δεν είναι "pass-fail", δηλαδή ο σκοπός της άσκησης δεν είναι να επιβληθεί πρόσθιτη κεφαλαιακή απαίτηση, όπου το αποτέλεσμα δεν είναι αποδεκτό, αλλά να αναδείξει τα τρωτά σημεία της αγοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να οδηγήσει στην περαιτέρω θωράκισή της. Η Generali ως ένας από τους μεγαλύτερους ασφαλιστικούς ομίλους στην Ευρώπη, με μεγάλη γεωγραφική διασπορά, τόσο εντός όσο και εκτός Ευρώπης, συμμετέχει φυσικά στο stress test του 2018, όπως και στα προηγούμενα, εργαζόμενη πολύ στενά με την ιταλική εποπτική αρχή, έχοντας, λόγω μεγέθους, καθοριστική συμβολή στην ολοκλήρωση και πληρότητα της άσκησης.

Ta stress tests είναι μια συνεχής διαδικασία που θα συνεχιστεί και στο μέλλον με ασκήσεις που θα είναι προσαρμοσμένες στις τρέχουσες συνθήκες και προκλήσεις της αγοράς. Η χρησιμότητά τους είναι προφανής για την αναγνώριση τρωτών σημείων της ασφαλιστικής αγοράς και την περαιτέρω θωράκισή της, απέναντι στους κινδύνους που, ήδη, περιλαμβάνονται στη μεθοδολογία της τυποποιημένης μεθόδου (Standard Formula) που ακολουθείται για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας (SCR ratio). Ωστόσο, πάντα θα υπάρχουν ενδεχόμενοι κίνδυνοι που αφορούν μεμονωμένες χώρες κράτη μέλη της ΕΕ, οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να αποτυπωθούν στη μεθοδολογία της standard formula ή είναι πολύ ειδικοί ώστε να αποτελέσουν αντικείμενο σε κάποιο stress test της EIOPA. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εθνικές εποπτικές αρχές και οι ίδιες οι εταιρείες (μέσω της διαδικασίας ORSA: έκθεση αξιολόγησης ιδίων κινδύνων) θα πρέπει να αναγνωρίζουν τους κινδύνους αυτούς, να εκτιμούν την πιθανότητα εμφάνισής τους και την επίδρασή τους, με σκοπό να τους μετριάσουν.

